

4. juni 2026

FM2026/123

Forslag til forespørgselsdebat om fremtiden for Nuugaatsiaq og Illorsuit.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Indledningsvis vil vi fra Siumut sige, at forslagsstilleren har sat fremtiden for Nuugaatsiaq, herunder Nuugaatsiaq, til debat, men her vil vi primært deltage i debatten om Illorsuits fremtid.

Da beboerne i Illorsuit og Nuugaatsiaq blev evakueret i 2017, har hensigten hele tiden været, at muligheden for at vende tilbage til området løbende skulle vurderes. Inden dette kunne ske, blev det dog officielt meddelt, at der først skulle gennemføres vurderinger af Beredskabskommissionen, bestående af Selvstyret, Politiet og Forsvaret, i samarbejde med GEUS og ikke mindst det norske geologiske forskningsinstitut NGU.

Flere omfattende undersøgelser er blevet afsluttet, og der er allerede anvendt betydelige midler på disse undersøgelser. Senest meddelte Beredskabskommissionen i 2023, at man ved at afsætte 9 mio. kr. til udvikling af overvågnings- og varslingsløsninger ville arbejde for en mere betryggende varslingstilpasning, og dette forventedes færdiggjort i 2025, da arbejdet var beregnet til at vare to år. Dette blev meddelt af Naalakkersuisut den 2. marts 2023.

Vi benytter lejligheden til fra Siumut at spørge Naalakkersuisut, hvilke anbefalinger der er kommet efter, at arbejdet skulle være afsluttet, og om de planlagte tilpasninger og løsninger er blevet fuldført.

Illorsuit er ikke blot et meget smukt sted, men også et fiskeriområde med et stort hellefiskefiskeri og rige fangstmuligheder. Det er ikke tilfældigt, at stedet gennem mange år har været værdsat og beboet. Erhvervsmæssigt har området så gode muligheder, at bygden har været i stand til i høj grad at klare sig selv. I opgørelser over modtagere af offentlige ydelser har beboerne i Illorsuit været blandt dem, der benytter sig mindst af disse ydelser, fordi de har haft et godt udbytte af det rige hellefiskefiskeri. Det kan også siges, at de frem til i dag ikke er kommet til at stå bedre socialt og økonomisk, efter at de ikke længere bor i en bygd, som var et godt sted at leve gennem fiskeri og fangst. Det er fuldt forståeligt, at der er stor længsel efter at komme hjem, og med fuld forståelse herfor opfordrer vi Naalakkersuisut kraftigt til ikke at lade de videre undersøgelser gå i stå, men til at prioritere arbejdet med de beredskabsmæssige løsninger og de planlagte varslingsordninger.

Mennesker har krav på svar, borgerne skal have svar, bygdebefolkningen skal kunne have håb, og som samfund skal vi prioriteres og betjenes med fællesskabets interesser for øje.

Beredskabskommissionen har vurderet, at GEUS' undersøgelser af risikoen for fjeldskred ikke har ændret den samlede risikovurdering, som blev fremlagt i den endelige rapport om undersøgelsen af alvorlige fjeldskredsriskici i Grønland. Det blev oplyst, at de igangværende initiativer fortsat skal videreføres, og at Beredskabskommissionen derfor anbefaler, at de vurderinger og den viden om beredskabssagen, som Naalakkersuisut tidligere har taget til efterretning, fortsat fastholdes. Dette betyder, at de eksisterende anbefalinger vedrørende Illorsuit og andre risikoområder i Karrat Fjord

fortsat opretholdes. Overvågningsudstyret består af tre kameraer til at følge udviklingen i fjeldmassernes bevægelser, seismiske måleinstrumenter samt meteorologiske målere. Det er hensigten, at overvågningsudstyret løbende skal måle ændringerne i de ustabile fjeldskråninger ved Umiammakku Qaqqaa nær området for skreddet i 2017, betegnet som "Karrat 1", "Karrat 2" og "Karrat 3". Det var planlagt, at overvågningsudstyret skulle udvides i sommeren 2023, og det blev oplyst, at kommunikationsudstyret samtidig ville blive forbedret. Tilsvarende overvågningsudstyr var planlagt opsat i sommeren 2023 til måling af en ustabil fjeldskrånning øst for Kigarsima i Kangerluarsuk.

Det er nu tid til at færdiggøre arbejdet med genåbningen af Illorsuit. Det er tid til, at de sidste undersøgelser afsluttes med endelige konklusioner, og at de nyeste vurderinger fremlægges med udgangspunkt i, at forholdene omkring risikoen for fjeldskred har ændret sig væsentligt. Det er tid til, at beboerne i Illorsuit får svar, og det er tid til, at arbejdet prioriteres og gennemføres uden yderligere forsinkelser for at skabe tryghed.

Tak.